กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ
สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

เพื่อให้การดำเนินงานตรวจสอบกิจการของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน เป็นไปอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงเห็นควรยกเลิกกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน ประจำปี พ.ศ. 2566 ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสถาบันในคราวประชุมครั้งที่ 13/2567 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2567 และใช้กฎบัตรดังต่อไปนี้แทน ให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 เห็นชอบการปรับปรุงหลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบองค์การมหาชน

กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง องค์ประชุมและการลงมติ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ การประเมินผลงาน และการรายงานต่อคณะกรรมการของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. คำนิยาม

สถาบัน	หมายความว่า	สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)
คณะกรรมการ	หมายความว่า	คณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน
คณะกรรมการตรวจสอบ	หมายความว่า	คณะกรรมการตรวจสอบที่แต่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอนให้ทำหน้าที่ตามข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและส่วนตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2561
ผู้อำนวยการ	หมายความว่า	ผู้อำนวยการสถาบัน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สถาบันโดยจัดให้มีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความยุติธรรม โปร่งใส มีการบริหารความเสี่ยง และระบบควบคุมภายในที่ดีและเหมาะสม

2. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและน่าเชื่อถือของรายงานการปฏิบัติงาน รายงานทางการเงิน และสอบทานรายการขัดแย้งทางผลประโยชน์และโอกาสการทุจริต

/3. เพื่อติดตาม...

3. เพื่อติดตามกำกับดูแลสถาบันให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีการปฏิบัติงานเป็นไปตามจรรยาบรรณที่พึงปฏิบัติ

4. เพื่อสนับสนุนให้ส่วนตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระและเที่ยงธรรม

3. องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการตรวจสอบจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน และให้หัวหน้าส่วนตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการ

กรรมการตรวจสอบองค์การมหาชนควรเป็นผู้มีความชำนาญหลายด้าน โดยอย่างน้อยต้องมีความเข้าใจในองค์การมหาชนและมีประสบการณ์เพียงพอเพื่อนำเสนอมุมมองได้หลากหลาย และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประธานหรือกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบองค์การมหาชนอย่างน้อยหนึ่งคน ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน เพื่อทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

4. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

4.1 ประธานและกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

4.1.1 เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจ หรือประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน หรือไม่มีผู้มีประสบการณ์ในสายงานที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีหรือการเงิน คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาจากภายนอกที่มีคุณสมบัติดังกล่าวร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบด้วยหนึ่งคน

4.1.2 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการพิจารณาและกำหนดความรู้ความสามารถที่จำเป็นของคณะกรรมการตรวจสอบ (List of Competencies) เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิผล ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบองค์รวมควรมีความรู้ที่เพียงพอ ดังนี้

- ลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
- การเงินและการบัญชี
- การบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
- การตรวจสอบภายใน
- กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับองค์การมหาชน

4.1.3 กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคนต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการเงินการบัญชีหรือด้านการตรวจสอบภายใน

4.1.4 กรรมการตรวจสอบต้องสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะกรรมการอาจพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่กรรมการตรวจสอบสามารถดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการตรวจสอบของหน่วยงานอื่นได้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิผล

4.1.5 เป็นผู้ที่ได้รับความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป สามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และแสดงความเห็น หรือรายงานผลการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

4.2 ประธานและกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

4.2.1 ไม่เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนประจำ และไม่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารสถาบัน โดยให้รวมถึงผู้ที่โอนย้าย ลาออก เกษียณอายุ หรือพ้นสภาพจากการเป็นเจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ที่ปรึกษาของสถาบัน ภายในระยะเวลาสองปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ

4.2.2 ไม่เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับสถาบัน ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งหรือภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ

4.2.3 ไม่เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรสของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบัน หัวหน้าส่วนตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายในของสถาบัน

4.2.4 ไม่เป็นประธานกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน

4.2.5 ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการในคณะอนุกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติ หรือมีอำนาจในการตัดสินใจด้านบุคคล ด้านการเงิน หรือด้านการบริหารของสถาบัน

5. การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่ง

5.1 คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบ

5.2 คณะกรรมการตรวจสอบมีวาระดำรงตำแหน่งตามวาระของคณะกรรมการ

5.3 ในกรณีที่ประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้นในระหว่างที่คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือเป็นกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของคณะกรรมการตรวจสอบที่แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบซึ่งพ้นตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

6. องค์ประชุมและการลงมติ

6.1 การประชุมแต่ละครั้ง ต้องมีองค์ประชุมประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าประธานกรรมการตรวจสอบไม่มาประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

6.2 ในการลงมติให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน หากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงได้อีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

6.3 หากประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องใด ๆ ที่พิจารณา ห้ามมิให้แสดงความเห็นและไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติในเรื่องนั้น ๆ

7. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

7.1 คณะกรรมการตรวจสอบต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง และอาจเรียกประชุมเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อกำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปี พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข การปรับปรุง และการพัฒนาการดำเนินงานของสถาบัน

7.2 คณะกรรมการตรวจสอบต้องประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และอาจประชุมร่วมกับคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาภายนอกตามความจำเป็นและเหมาะสม

7.3 คณะกรรมการตรวจสอบต้องจัดให้มีผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเสนอคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

7.4 คณะกรรมการตรวจสอบที่แต่งตั้งใหม่ ต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับข้อมูลขององค์กร และการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ผ่านมา

8. อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่ในการดำเนินการหรือสอบทานในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบ และมีอำนาจในการดำเนินการดังต่อไปนี้

8.1 จัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบัน โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

8.2 สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและกระบวนการกำกับดูแลที่ดี รวมถึงระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์การมหาชน และระบบการรับแจ้งเบาะแส

8.3 สอบทานให้สถาบันมีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

8.4 สอบทานการดำเนินงานของสถาบันให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของสถาบัน

8.5 กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของสถาบัน ให้มีความเป็นอิสระเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่

8.6 พิจารณารายการที่เกี่ยวโยงกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของสถาบัน

8.7 ให้ข้อเสนอแนะการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการ โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินผลงานผู้ตรวจสอบภายใน

8.8 ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและเรื่องอื่น ๆ และอาจเสนอแนะให้สอบทานหรือตรวจสอบรายการที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อคณะกรรมการ

8.9 รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วยการรายงานต่อคณะกรรมการและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงานในรายงานประจำปีของสถาบัน หรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถาบัน โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนาม

8.10 ประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบ การตรวจสอบภายในและศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อคณะกรรมการ

8.11 เสนอคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ผู้สอบบัญชีไม่ใช่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และติดตามผลการปฏิบัติงาน

8.12 พิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในกรณีที่ฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชีมีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน

8.13 จัดหาที่ปรึกษาจากภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ในการให้คำแนะนำหรือช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยใช้ค่าใช้จ่ายของสถาบัน

8.14 ประชุมร่วมกับผู้บริหารสถาบัน ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และที่ปรึกษาภายนอกตามความจำเป็นและเหมาะสม และประชุมร่วมกับฝ่ายบริหารด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อหารือหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและการกำกับดูแลที่ดีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

8.15 ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบอาจเชิญผู้บริหารหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ข้อคิดเห็น รวมทั้งขอความเห็นจากที่ปรึกษาอิสระจากภายนอกได้ตามความจำเป็น

9. การประเมินผลงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวม และการประเมินผลการปฏิบัติงานกรรมการตรวจสอบรายบุคคล

10. การรายงานต่อคณะกรรมการ

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการและรายงานต่อบุคคลภายนอก

กฎบัตรฉบับนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสถาบัน ในคราวประชุมครั้งที่ 12/2569 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2569 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2569 เป็นต้นไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปมทอง มาลากุล ณ อยุธยา)
ประธานกรรมการตรวจสอบสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน

(ศาสตราจารย์ บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)
ประธานกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน